

תקנות חובת המכרזים (חובת שיתוף פעולה תעשייתי), התשס"ז-2007 ¹

בתוקף סמכותה לפי סעיף 3א(א) לחוק חובת המכרזים, התשנ"ב-1992, ובאישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, הממשלה מתקינה תקנות אלה:

פרק א': פרשנות

1. הגדרות

(תיקון התשס"ט)

בתקנות אלה -

"דולר ארה"ב" - דולר של ארצות הברית של אמריקה, לפי שערו היציג שפרסם בנק ישראל ביום פרסום המכרז או ביום קבלת הפטור ממכרז, לפי העניין;

"המזמין" - המדינה, תאגיד ממשלתי, תאגיד מקומי וקופת חולים המתקשרים לפי תקנות אלה, למעט חברה אשר בהתאם לסעיף 63א לחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה-1975 (להלן - חוק החברות הממשלתיות), לא חלה לגביה ההוראה המסמיכה של סעיף 4(א) לחוק האמור, וחברה בת של חברה כאמור;

"הרשפ"ת" - הרשות לשיתוף פעולה תעשייתי הפועלת במשרד התעשייה המסחר והתעסוקה;

"התקשרות משנה מקומית" - התקשרות של ספק חוץ שזכה במכרז לרכישת טובין מתוצרת הארץ, או לביצוע עבודה או שירותים בארץ והכל לצורך ביצוע ההתקשרות נושא המכרז;

"ייצור" - הפקה של טובין או שינוי מהותי בהם שכתוצאה מהם התקבלו טובין או שירותים חדשים או שונים;

"מחיר הצעה" - לרבות מסים, היטלים, אגרות, הוצאות ביטוח והובלה, ולענין טובין מיובאים - מחיר ס.י.פ. בנמל בישראל ובכלל זה מסים, היטלים, אגרות, הוצאות ביטוח והובלה;

"טובין מתוצרת הארץ" - טובין שיוצרו בישראל או באזור או במקום אחר באישור הרשפ"ת, בעסקה אחת או בכמה עסקאות במאוחד, או בתקופה שתקבע, הכל לפי שיקול דעת הרשפ"ת, ובלבד שמחיר המרכיב הישראלי בהם מהווה 35 אחוזים לפחות ממחיר ההצעה או ערך פחות מכך, לפי מבחנים שפרסמה הרשפ"ת ברשומות;

"טובין מיובאים" - טובין שאינם טובין מתוצרת הארץ;

"ספק חוץ" - יצרן, ספק או יבואן של טובין מיובאים, או ספק של עבודה שאינה מבוצעת בארץ - בין בעצמם ובין באמצעות אחרים;

"עבודה בארץ" - עבודה, לרבות שירותים, המבוצעים בישראל או באזור בידי אזרח ישראלי או תושב קבע בישראל או תאגיד הרשום בישראל או במקום אחר באישור מראש של הרשפ"ת;

"שיתוף פעולה תעשייתי" - פעילות עסקית בארץ כמפורט בתקנה 4.

2. פירוש מונחים שלא הוגדרו

מונחים בתקנות אלה שלא הוגדרו בתקנה 1, יפורשו כמשמעותם בתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993 (להלן - תקנות חובת המכרזים), ולענין התקשרויות מערכת הביטחון - כמשמעותם בתקנות חובת המכרזים (התקשרויות מערכת הביטחון), התשנ"ג-1993, לפי הענין זולת אם נאמר בהן במפורש אחרת.

פרק ב': חובת שיתוף פעולה תעשייתי

(תיקון התשס"ט)

(א) הוראות פרק זה יחולו, בשינויים המחויבים, גם על התקשרות שנעשתה שלא במכרז.
(ב) המזמין יכלול במסמכי מכרז לרכישת טובין או לביצוע עבודה, ששווי ההתקשרות בהם עולה על הסף שנקבע בפסקה (1) או (2), הוראה בדבר מחויבות של ספק חוץ, אם יזכה במכרז, לקיים שיתוף פעולה תעשייתי לפי תקנות אלה, למעט אם ניתן פטור מלא או חלקי לענין זה מראש על ידי רשפ"ת:

- (1) שווי ההתקשרות עולה על סכום בשקלים חדשים השווה ל-5 מיליון דולר ארה"ב;
 - (2) התקשרות המשך, להתקשרות ששוויה עולה על סכום בשקלים חדשים השווה ל-5 מיליון דולר ארה"ב, ושווייה עולה על סכום בשקלים חדשים השווה ל-500,000 דולר ארה"ב, ושווייה עולה על 500,000 שקלים חדשים, הנעשית בתוך תקופה של חמש שנים מיום ההתקשרות המקורית.
- (ג) נוסח ההוראה ייקבע על ידי הרשפ"ת ויפורסם ברבים.

3.א.

חובת דיווח

2

(תיקון התשס"ט)

(א) בחודש ינואר של כל שנה, ימציא המזמין לרשפ"ת דוח מפורט ובו ציון מלוא ההתקשרויות, ההתקשרויות שלא במכרז והמכרזים הצפויים באותה שנה, אשר שווי ההתקשרות במסגרתן הוא כנקוב בתקנה 3(ב) ו-(1) ו-(2) (להלן - הדוח השנתי).
(ב) בלי לגרוע מן האמור בתקנת משנה (א), המזמין ימסור לרשפ"ת דוח על כל מכרז או כל התקשרות הנעשית שלא במכרז, שישים ימים לפחות לפני המועד המתוכנן לפרסום המכרז או לבקשת הפטור ממכרז (להלן - הדוח המקדים).
(ג) הדוח השנתי והדוח המקדים יערכו באופן שהורתה הרשפ"ת ולפי הנחיות שפרסמה, בתוך פרק זמן סביר שהודיעה עליו למזמין.

(ד) לאחר קבלת הדוח השנתי או הדוח המקדים, רשאית הרשפ"ת לדרוש מהמזמין פרטים נוספים, הבהרות והשלמות, בתוך פרק זמן סביר שהודיעה עליו למזמין.

(ה) בהעדר דיווח של המזמין כמתואר בתקנות משנה (א) עד (ד), רשאית הרשפ"ת, בהסכמת החשב הכללי במשרד האוצר ולאחר שנתנה למזמין הזדמנות להשמיע את טענותיו לפניה, להודיע למזמין על הקפאת הליכי המכרז או הליכי התקשרות שלא במכרז, כולם או חלקם, עד אשר ימולאו הוראות תקנות המשנה האמורות להנחת דעתה.

4. דרכים לשיתוף פעולה תעשייתי

(א) שיתוף פעולה תעשייתי יהיה בדרך של התקשרות משנה מקומית, השקעות, מחקר ופיתוח, העברת ידע או רכישת טובין מתוצרת הארץ, או עבודה בארץ, או בדרך אחרת שאישרה הרשפ"ת מראש, למעט אלה:
(1) הוצאות, לרבות עמלת סוכן, שהוצאו לקידום מכירותיו של ספק חוץ בישראל;
(2) רכישת מניות של חברות אשר חוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, חל עליהן בשיעור שבו אין הרוכש נהיה בעל ענין כהגדרתו באותו חוק.

(ב) בהשקעות, רכישה ומימון עבודות מחקר ופיתוח אשר ייחשבו שיתוף פעולה תעשייתי, לא ייכללו מענקים שנתנה הממשלה כחלק מתכנית השקעה או מימון כאמור.

5. התחייבות לשיתוף פעולה תעשייתי

(א) מסמכי המכרז יכללו, בין השאר, את אלה:

(1) נוסח התחייבות של ספק חוץ הזוכה במכרז לקיים שיתוף פעולה תעשייתי כאמור בתקנות אלה (להלן - התחייבות);

(2) שיעור שיתוף הפעולה התעשייתי הנדרש;

(3) כללי דיווח בשל עמידה בתנאי ההתחייבות שתקבע הרשפ"ת.

(ב) זכה ספק חוץ במכרז, יידרש במסמכי המכרז לצרף התחייבות לשיתוף פעולה תעשייתי; ההתחייבות תהיה לטובת המדינה.

(ג) בתנאי המכרז ייקבע תנאי סף שלפיו תנאי להשתתפות ספק חוץ במכרז הוא שיגיש תכנית למימוש מחויבותו לביצוע שיתוף פעולה תעשייתי לפי תקנות אלה אם יזכה במכרז, יחד עם הגשת הצעתו למכרז.

(ד) לא כלל המזמין במכרז את כל האמור בתקנות משנה (א) ו-(ג), רשאית הרשפ"ת, בהסכמת החשב הכללי במשרד האוצר (להלן - החשב הכללי) ולאחר שנתנה למזמין הזדמנות להשמיע את טענותיו לפניה, להודיע למזמין על הקפאת הליכי המכרז עד אשר ימולאו הוראות תקנות אלה להנחת דעתה.

(ה) החליטה ועדת המכרזים כי ספק חוץ הוא הזוכה במכרז, יחתם איתו הסכם רק לאחר שהרשפ"ת אישרה כי מולאו הוראות פרק זה, ובכלל זה כי הוגשה לה תכנית למימוש חובת שיתוף הפעולה התעשייתי; לא הודיעה הרשפ"ת למזמין בתוך 21 ימים מיום שהומצאה לה החלטת ועדת המכרזים, על סירובה לאשר כאמור, רשאי המזמין לחתום על ההסכם.

(ו) הרשפ"ת רשאית לחתום הסכם מסגרת שייערך בו חישוב כולל של כל הפעילות העסקית של ספק החוץ ורכישותיו בישראל, בלא צורך בקבלת התחייבות נפרדת לכל רכישה.

6. היקף שיתוף הפעולה הנדרש

(א) היקף שיתוף הפעולה התעשייתי יהיה בסכום השווה ל-35 אחוזים לפחות משווי העסקה או שווי ההתקשרות, לפי הענין; היתה העסקה או ההתקשרות לצורך רכש ציוד ביטחוני של משרד הביטחון, לרבות יחידת סמך כמשמעותה בתקנות חובת המכרזים (התקשרויות מערכת הביטחון), התשנ"ג-1993, יעמוד היקף שיתוף הפעולה התעשייתי הנדרש על 50 אחוזים לפחות ממחיר העסקה או ההתקשרות.

(ב) הרשפ"ת בהתייעצות עם החשב הכללי ובאישור הממשלה, רשאית בכללים לקבוע כי בתחומי פעילות מסוימים ובאזורים מסוימים, תוכר פעילות ספק החוץ לענין קביעת היקף שיתוף הפעולה התעשייתי בשיעורים העולים על 100 אחוזים.

(ג) הרשפ"ת רשאית לקבוע נוסח התחייבות לשיתוף פעולה תעשייתי, לפי תקנות אלה; קביעה כאמור תפורסם ברשומות.

(ד) לבקשת המזמין רשאית הרשפ"ת לפטור מחובת שיתוף פעולה תעשייתי או לאשר שיתוף פעולה תעשייתי בהיקף נמוך מ-35 או מ-50 אחוזים, בהתאמה, כאמור בתקנת משנה (א), אם התקיים אחד או יותר מתנאים אלה:

(1) דרישה לשיתוף פעולה תעשייתי או קביעת שיעור של 35 או 50 אחוזים בהתאמה -

(א) תפגע פגיעה מהותית ברווחיות או במהלך העסקים הרגיל של המזמין;

(ב) לענין תאגיד שהוקם בחוק - תפגע במילוי תפקידיו לפי חוק;

(2) ההתקשרות מהווה פריצת דרך מסחרית או מדינית;

(3) ההתקשרות בעלת אפיונים מיוחדים;

(4) קיים הסכם מסגרת, כאמור בתקנה 5(ו), בין הרשפ"ת ובין ספק החוץ;

(5) ספק החוץ הוא ספק יחיד;

(6) ההתקשרויות הן בתחום רכישת דלק;

(7) הספק ביצע בעבר שיתוף פעולה תעשייתי בשיעור ניכר ובולט מעבר לנדרש ממנו לפי תקנות אלה;

הרשפ"ת תקבע, בהסכמת החשב הכללי, מבחנים למתן פטור לפי פסקה זו.

(ה) החליטה הרשפ"ת לפטור מראש מחובת שיתוף פעולה תעשייתי או לאשר מראש שיתוף פעולה תעשייתי בהיקף נמוך

מ-35 או 50 אחוזים, בהתאמה, כאמור בתקנת משנה (א), יכלול המזמין הודעה על כך במסמכי המכרז.

7. התקשרות משנה מקומית

(תיקון התשס"ט)

(א) במכרזים ששווי ההתקשרות בהם עולה על סכום בשקלים חדשים השווה ל-5 מיליון דולר ארה"ב ואשר לדעת הרשפ"ת, יש בהתקשרות חשיבות לקידום התעשייה והפיתוח הטכנולוגי בארץ, יכלול מסמכי המכרז הוראה בדבר התחייבות ספק החוץ, במסגרת התחייבותו להיקף שיתוף פעולה תעשייתי כאמור בתקנה 6, להתקשר בהתקשרות משנה מקומית, בהיקף שלא יפחת מ-20 אחוזים מערך ההתקשרות.

(ב) בלי לגרוע מחובותיו לפי האמור בתקנות 5(ב) ו-7(א), ספק חוץ שהתחייב להתקשר בהתקשרות משנה מקומית כאמור, יציג למזמין ולרשפ"ת בתום ביצוע העבודה אישור מאת רואה חשבון על היקף התקשרות המשנה המקומית כפי שבוצעה בפועל ועל מהותה.

8. תקופת ביצוע התחייבות לשיתוף פעולה תעשייתי

ההתחייבות לשיתוף פעולה תעשייתי תבוצע בתקופת תוקפו של ההסכם נשוא המכרז; הרשפ"ת רשאית, משיקולים הנוגעים לאופי שיתוף הפעולה התעשייתי או מורכבות ההתקשרות, להאריך את התקופה לביצוע שיתוף הפעולה התעשייתי.

9. 3 בקשה לשינוי החלטה

(א) מזמין שהוא המדינה, תאגיד ממשלתי, תאגיד מקומי או קופת חולים, רשאי לפנות לוועדה שבראשה שר האוצר, וחברים בה שר התעשייה המסחר והתעסוקה והשר הנוגע בדבר או מי שכל אחד מאלה הסמיך לכך (להלן - הוועדה), בבקשה לשינוי החלטה של הרשפ"ת; הוועדה רשאית לאשר את החלטת הרשפ"ת, לשנותה, לבטלה או להחזיר אליה את הענין בצירוף הוראות.

(ב) לענין לשכת נשיא המדינה, הכנסת, משרד מבקר המדינה, בנק ישראל וועדת הבחירות המרכזית לכנסת, יראו בתקנת משנה (א) כאילו במקום "השר הנוגע בדבר" נאמר "המנהל הכללי של לשכת נשיא המדינה", "יושב ראש הכנסת", "נגיד בנק ישראל", "מבקר המדינה" או "יושב ראש ועדת הבהירות המרכזית לכנסת", לפי הענין.

(ג) דין החלטת הוועדה כדין החלטת ועדת שרים שהוקמה לפי חוק-יסוד: הממשלה.

10. אכיפת התחייבות לשיתוף פעולה תעשייתי

(א) המעקב אחר מימוש ההתחייבות לשיתוף פעולה תעשייתי יעשה בידי הרשפ"ת לאחר חתימת ההסכם בין המזמין לספק החוץ.

(ב) בלי לפגוע בזכותו של מזמין, רשאית הרשפ"ת, לאחר שנתנה לספק הזדמנות להשמיע את טענותיו לפנייה, לקבוע בהסכמת החשב הכללי ובהתייעצות עם השר הנוגע לדעתה בדבר, כי ספק חוץ שלא עמד במחויבותיו לביצוע שיתוף פעולה תעשייתי לפי תקנות אלה, לא יהיה רשאי להתקשר בהסכמים עם מזמין למשך תקופה שלא תעלה על חמש שנים.

פרק ג': תחולה

11. תחולה על חברות ממשלתיות

(א) הממשלה רשאית לפטור מתחולת תקנות אלה, כולן או חלקן, חברה ממשלתית או חברה-בת-ממשלתית.

(ב) ועדת השרים להפרטה, כמשמעותה בחוק החברות הממשלתיות, רשאית לפטור חברה כאמור מתחולת תקנות אלה, כולן או חלקן, מטעמים שבהפרטה.

12. יבוא ציוד חוץ ביטחוני

תקנות אלה לא יחולו על יבוא של מערכת הביטחון הממומן בכספי סיוע של מדינת חוץ.

13. פטור מטעמי ביטחון

שר הביטחון רשאי לפטור עסקאות שאינן ממומנות מכספי סיוע מתחולת תקנות אלה, מטעמים הקשורים בביטחון המדינה.

14. פטור לבנק ישראל

תקנות אלה לא יחולו על התקשרויות של בנק ישראל שענינן הנפקת מטבע.

15. תחולה

תקנות אלה יחולו על מכרז שפורסם ביום תחילתן או לאחריו.

16.

הוראות מעבר

4

מכרזים שהתפרסמו בטרם תחילתן של תקנות אלה, יחולו עליהם תקנות חובת מכרזים (העדפת תוצרת הארץ), התשנ"ה-1995, כנוסחן ערב תיקון בתקנות חובת המכרזים (העדפת תוצרת הארץ וחובת שיתוף פעולה עסקי) (תיקון), התשס"ז-2007.

כ"ה בניסן התשס"ז (13 באפריל 2007)

אהוד אולמרט

ראש הממשלה

[1]. ק"ת 6586, התשס"ז (10.5.2007), עמ' 826.

תיקון: ק"ת 6728, התשס"ט (4.12.2008), עמ' 178.

[2]. תחילת תוקפה של תקנה 3 א ביום 2.2.2009.

[3]. ראו העברת סמכותו של שר האוצר לפי סעיף 9(א) - ב"פ 5728, התשס"ח, עמ' 196.

1. שמן המקורי של התקנות כפי שנרשם בתקנה 16 היה, ערב תיקון התשס"ז: תקנות חובת מכרזים (העדפת תוצרת הארץ וחובת שיתוף פעולה עסקי), התשנ"ה-1995.

//